

De historiek van het Regiment Carabiniers Prins Boudewijn

1830-1992

De historiek van het Regiment Carabiniers Prins Boudewijn 1830-1992

Ontstaan op de Brusselse barricades tijdens de Belgische revolutie, wordt de kern van het 1ste Jagers op 27 september 1830 gevormd. Progressief worden

ze uitgerust met de karabijn en ontvangen in 1850 de benaming Regiment der Carabiniers. Mijlpaal in hun geschiedenis is de inlijving van Prins Boudewijn, neef van koning Leopold II en troonopvolger, die later als kapitein, de eerste compagnie beveelt. In die functie overlijdt de prins op 23 januari 1891 ten gevolge van een longontsteking opgelopen tijdens een wintermanoeuvre.

Prins Boudewijn als **Carabinier**

Tijdens de Eerste Wereldoorlog worden drie bijkomende Regimenten opgericht. Het 1ste Regiment onderscheidt zich te Antwerpen en bij de gevechten in de IJzerstreek. Met fierheid ontvangt het Regiment op zijn vaandel, dat vereerd werd met de nestel van de Leopoldsorde, volgende vermeldingen:

VELDTOCHT 1914-1918, ANTWERPEN, IJZER, TERVAETE, WESTROZEBEKE, RUMBEKE.

Op 21 juli 1930 beslist Koning Albert I dat het Regiment de titel "*Regiment Carabiniers Prins Boudewijn*" zal dragen ter nagedachtenis aan zijn diep betreurde broer. Op 10 mei 1940, bij het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog, is het Regiment opgesteld aan het Albertkanaal in de streek van Eindhout. Het neemt deel aan de Acht tiendaagse Veldtocht door achtereenvolgens de lijn Koningshooikt-Waver en het kanaal Gent-Terneuzen te bezetten. Op 28 mei trekt het Regiment zich terug naar Oostkamp en verneemt er de capitulatie. Voor zijn optreden tijdens deze campagne wordt het vaandel vereerd met de vermelding "Slag van België 1940".

In het kader van de 3de Infanteriebrigade "Rumbeke" wordt in 1945 in Ierland het 1ste Bataljon gevormd. Op 7 maart 1946 neemt deze eenheid de tradities over van het Regiment Carabiniers Prins Boudewijn. Het **Regiment verblijft**

achtereenvolgens te Knokke, Werdohl, Maaseik, Soest en Keulen. In 1951 verhuist het Regiment naar Siegen tot half 1974 (juni), vervolgens naar Leopoldsburg tot de ontbinding in 1992.

In 1960 vertrekt een mars compagnie naar Kongo en in 1961 vertrekt een tweede naar Rwanda-Burundi om er deel te nemen aan de ordehandhaving. In 1962 wordt het Regiment uitgerust met het pantservoertuig type M75 dat in gebruik blijft tot 1986, wanneer het vervangen wordt door de M113 en de AIFV. Het kwartier Prins Boudewijn. Het peterschap over de eenheid, dat sinds 1952 waargenomen werd door de gemeente Schaerbeek, wordt op 9 april 1992 overgenomen door de gemeente Tessenderlo. Op 27 juni 1992 fusioneert het Regiment Carabiniers Prins Boudewijn met het 1ste Regiment Grenadiers om vanaf dan het Regiment Carabiniers Prins Boudewijn - Grenadiers te noemen.

De historiek van het 1ste Regiment Grenadiers 1837 - 1992

Op 8 mei 1837 voegt Koning Leopold I alle keurcompagnies van de Linierregimenten samen en sticht zo het Regiment der Grenadiers. Het Regiment laat zich opmerken tijdens de Eerste Wereldoorlog bij de gevechten rond Antwerpen, tijdens de slag aan de IJzer, maar vooral bij Steenstraete, van 22 tot 25 april 1915, waar voor het eerst oorlogsgassen gebruikt worden. Het Regimentsvaandel, dat op 25 augustus 1838 door Koning Leopold I wordt overhandigd te Beverlo, wordt vereerd met de nestel van de Leopoldsorde en draagt trots de vermeldingen:

VELDTOCHT 1914-1918, ANTWERPEN, IJZER, TERVAETE, STEENSTRAETE en PASSENDAELE.

Op 10 mei 1940, bij het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog, is het Regiment opgesteld aan het Albertkanaal in de streek van Tessenderlo. Het neemt deel aan de Acht tiendaagse Veldtocht door achtereenvolgens de lijn

Koningshooikt-Waver, het kanaal Gent-Terneuzen en het afleidingskanaal van de Leie te bezetten. Op 26 mei wordt het Regiment ingezet ten zuiden van Roeselare en verdedigt er zijn stellingen tot aan de capitulatie. Op 4 juni 1940 worden de eerste contacten gelegd die zullen leiden tot de oprichting van een groepering Weerstands-Grenadiers van het Geheime Leger. In het kader van de 4de Infanteriebrigade "Steenstraete" wordt in 1945 in Ierland het bataljon gevormd dat op 27 mei 1946 de tradities overneemt van het 1ste Regiment Grenadiers. Vervolgens verblijven de Grenadiers achtereenvolgens te Buren, te Aachen en vanaf 1951 te Soest. Op 25 mei 1960 vertrekt een marscompagnie naar Kongo en in 1961 vertrekt een tweede marscompagnie naar Rwanda-Burundi om deel te nemen aan de handhaving van de orde. Op 9

februari 1961 aanvaardt de stad Brussel, de aanvankelijke garnizoensstad van de Grenadiers, het peterschap over het Regiment. In 1962 worden de Grenadiers uitgerust met pantservoertuigen van het type M75, die in 1969 vervangen worden door de AMX 13. Sedert 1986 is het Regiment uitgerust met M113 en AIFV. Het 1ste Regiment Grenadiers is er terecht fier op dat vier prinsen troonopvolgers in zijn

rangen hebben gediend en er de eed hebben afgelegd: de Hertog van Brabant die later Koning Leopold II werd, Prins Boudewijn die later overging naar het Regiment Carabiniers, Prins Albert die later Koning Albert I werd en de Hertog van Brabant, de latere koning Leopold III. Op 24 april 1992 nemen de Grenadiers afscheid van hun garnizoensstad Soest. **Op 27 juni 1992 fusioneert het 1ste Regiment Grenadiers met het (016) Regiment Carabiniers Prins Boudewijn** om vanaf dan het (016) **Regiment Carabiniers Prins Boudewijn-Grenadiers** te vormen.

GESCHIEDENIS 1C/1Gr

Het Regiment (016) **Carabiniers Prins Boudewijn - Grenadiers**, afgekort **1C/1Gr**, is een infanteriebataljon ontstaan uit de fusie van twee traditierijke Infanterieregimenten in 1992. Het was een onderdeel van de 1ste Brigade te LEOPOLDSBURG. Op 21 oktober 1994 ontvangt het Regiment een nieuw vaandel uit handen van Z.M. Koning Albert II.

De verwijzing naar Prins Boudewijn is afkomstig van het feit dat het Regiment Carabiniers vanaf 21 juli 1930 de naam mocht dragen van **Regiment Karabiniers Prins Boudewijn**, een beslissing van Koning Albert I, dit ter nagedachtenis aan zijn broer, Z.K.H. Prins Boudewijn (3 juni 1869 - 23 januari 1891). "Prins Boudewijn" wordt ook beschouwd als één van de "koppeltkens"

tussen beide "moederregimenten", daar Z.K.H. tot zijn bevordering tot luitenant (26 december 1888) in het Regiment Grenadiers diende en nadien het Regiment Carabiniers vervoegde en dit tot zijn overlijden (23 januari 1891). Ook is het een uiting dat het "fusieregiment" de tradities van de nauwe verbondenheid van beide moederregimenten met het Koningshuis in eer houdt.

Na de fusie bleef het fusieregiment een pantserinfanteriebataljon met drie infanteriecompagnies à drie pelotons pantserinfanterie op AIFV (3 met kanon 25mm en een met Mi .50 en MILAN) en een peloton antitank op AIFV Milan, en een staf en dienstencompagnie met de traditionele diensten en logistieke pelotons, alsook een peloton verkenners op CVRT en een peloton mortieren 4"2. Sinds zijn ontstaan heeft het Regiment deelgenomen aan talrijke buitenlandse opdrachten en herstructureringen.

Vanaf 1993 werd de dienstplicht geleidelijk aan opgeschort en vanaf midden 1994 zijn er geen dienstplichtigen meer in het Regiment en wordt er moeizaam gestart met de professionalisering van het Regiment. Vanaf eind 1994 wordt het materiaal van de 3de compagnie gepreserveerd en verandert de opdracht van de 3de compagnie in het geven van de basisopleiding aan de beroepssoldaten van de landmacht. Het Peloton Verkenners wordt vanaf dan uitgerust met zeven AIFV's ipv de "verouderde" CVRT's. In 1996 doet de scherpschutter (AW) zijn herintrede bij de infanteriebataljons.

Vanaf 2002 wordt het onderricht van de 3de compagnie geleidelijk aan overgeheveld naar het Centrum voor Basis Opleiding en wordt de 3de compagnie ontbonden bij gebrek aan manschappen. In dat jaar doet tevens de nieuwe Mor 120mm zijn intrede in het Regiment. Begin 2004 worden de Pelotons Verkenners en Mortieren definitief ontbonden en worden hun opdrachten en materiaal overgenomen door enerzijds de verkenning bataljons en de artilleriebataljons. Tegelijkertijd wordt het detachement Sniper opgericht.

In de zomer 2004 verlaat de eerste AIFV met kanon 25mm het Regiment. Dit is de start van de transformatie van het Regiment als pantserinfanteriebataljon naar een infanteriebataljon met "mediane capaciteiten". In afwachting van de levering van de nieuwe voertuigen blijft één compagnie uitgerust op AIFV met Mi .50 in afwachting van de nieuwe AIV en één "lichte" compagnie uitgerust met Unimog in afwachting van de nieuwe MPPV.

Vanaf 2008 worden de pelotons infanterie omgevormd naar pelotons à 40 infanteristen en start de omvorming van beide compagnies naar infanteriecompagnies op MPPV. Vanaf de lente 2009 komen de eerste MPPVs toe in de eenheid.

Vanaf hier toevoegen, transformatie naar Md Bn 1 C/1Gr.

LEUZES VAN HET REGIMENT

" PARVI SED MAGNI "

"EENS GRENADIER STEEDS GRENADIER

Het embleem van het Md Bn Carabiniers *Prins Boudewijn Grenadiers

Van het heldhaftige optreden van de Carabiniers en de Grenadiers tijdens beide wereldoorlogen en hun onvergelykbare dienststaat worden we nog steeds herinnerd door de symboliek van het vaandel dat op 21 oktober 1994 door ZM koning ALBERT II aan het Regiment overhandigd werd. Het vaandel van de nieuwe fusie-eenheid draagt de citaten van beide moedereenheden :

- VELDTOCHT 1914 - 1918
- ANTWERPEN IJZER
- TERVATE
- STEENSTRAAT WESTROZEBEKE
- PASSENDALE RUMBEKE
- SLAG VAN BELGIE 1940

Vervolgens hebben hier de volgende Commandanten heb bevel over

Het REGIMENT ***1 C/1Gr.***

1. Lt.-Kol SBH De Muyer	1992 - 1995
2. Lt.-Kol SBH De Cock	1995 - 1997
3. Lt. Kol SBH De Bondt	1997 - 2000
4. Lt. Kol SBH De Bruyne	2000 - 2003
5. Lt. Kol SBH Vandensteendam	2003 - 2005
6. Lt. Kol SBH De Clercq	2005 2007
7. Lt. Kol SBH Vanlinthout	2007 2010

8. Lt. Kol SBH Laurent	2010	2012
9° Lt. Kol SBH Staelens	2012	2015
10° Lt. Kol SBH Geeraert	2015	20...

Aangestelde en dienstdoende Corps Commandanten **Karabiniers** zie of raadpleeg Corps Commandanten een uitgave en uitgegeven door **HENDERICKX** Albert / **BEEL** Johan

* Levensloop van Prins Boudewijn

Boudewijn Leopold Filips Marie Karel Anton Jozef Lodewijk

Geboren te Brussel op 3 juni 1869

Overleden te Brussel op 23 januari 1891

Prins van België, Hertog van Saksen,
Prins van Saksen Coburg Gotha

Oudste zoon van Filips van Vlaanderen, broer van Koning LEOPOLD II.

Koning Leopold II huwde op 18-jarige leeftijd met Maria Hendrika van Oostenrijk, zij was de kleindochter van Leopold II van Oostenrijk. Ze schonk Koning Leopold II vier kinderen:

- Louise (18 februari 1858 - 1 maart 1924), trouwde met Filips van Saksen-Coburg Gotha
- Leopold (12 juni 1859 - 22 januari 1869) 9 jarige leeftijd
- Stefanie (21 mei 1864 - 24 augustus 1945), trouwde met Rudolf van Oostenrijk
- Clementina (30 juli 1872 - 8 maart 1952), trouwde met Napoleon Victor Bonaparte

Door het overlijden van zoon Leopold op 9 jarige leeftijd was er geen mannelijke troonopvolger, Kroonprins.

Koning LEOPOLD II zag in zijn broer Filips, de graaf van Vlaanderen, niet de geschikte troonopvolger: de graaf was hardhorend en bijna even oud als de vorst. Daarom vestigde koning Leopold II na de dood van zijn enige zoon zijn hoop op zijn neef Boudewijn zoon van zijn broer, Filips Graaf van Vlaanderen.

De jonge prins Boudewijn beleefde een gelukkige jeugd in het paleis van de Graaf van Vlaanderen in de Regentschapsstraat in Brussel. Hij groeide er op samen met zijn zusters en broer Albert. Al gauw werd de jonge prins zachtjes voorbereid op zijn toekomstige taak.

Een dag uit het leven van de Prins

1880 – 11 jaar oud

40 uren les per week: met 4.30 Frans, 3 uur Nederlands, 5 uur Duits, 1 uur Engels, 3.30 Latijn, 4 uur militair onderricht (11 jaar). Zijn vakanties bracht hij door in Les Amerois (Ardennen) en te Sigmaringen (Duitsland) het gebied van zijn grootouders langs moederszijde. Voor het overige verbleef hij aan het Paleis in de Regentschapsstraat

Op 11 mei 1884 volgde hij zijn studies aan de militaire school met de 35^e promotie. Hij was toen 15 jaar oud. Het schoolprogramma omvatte 42 uur. Daarnaast kreeg hij onderricht in paardrijden, schermen, tekenen en dans. De lessen begonnen om 07.00 uur en eindigde meestal omstreeks 21.30 uur.

Op 5 mei 1886 vervoegde hij het Regiment Grenadiers. Hij was toen 17 jaar. In front van het Regiment Grenadiers en in aanwezigheid van Koning Leopold II legde hij de eed af en werd hij erkend als onderluitenant.

Citaat uit de toespraak van Koning Leopold II tijdens de investituur.

Het is niet zonder een diepe ontroering dat ik me vandaag herinner dat ikzelf, ongeveer veertig jaar geleden- in 1847 – hier op dezelfde plaats, voor hetzelfde Regiment der Grenadiers de grondwettelijke eed aflegde. Mijn gestalte maakte mij misschien die eer waardig. Betekenend dat in die tijd de Grenadiers bestonden uit grote mannen in rijzige gestalte. Koning Leopold II doorliep bij de elite eenheid Regiment Grenadiers al de officiersrangen tot en met kolonel. Ook de koningen Albert I en Leopold III doorliepen bij de Grenadiers de officiersrangen.

In 1887 nam de Prins op een officiële gelegenheid het woord in het Vlaams hetgeen in die tijd aanleiding gaf tot een algemeen enthousiasme.

Op donderdag 10 januari 1889 beleefde het Regiment Karabiniers een grootse dag. Dit ter gelegenheid van de ontvangst van Prins Boudewijn die dadelijk bij aankomst in het klein Kasteeltje, een kazerne midden in een volkswijk te Brussel en heimat van de Carabiniers, als Luitenant en Karabinier werd erkend. Het was een groots feest en eer voor het Regiment Karabiniers. Ons land was nogmaals getuige van de affectatie die hun vorsten hadden ten opzichte van de Belgen alsook van de eerbiediging van hun tradities. Zonder de uitstekende waarde van de andere korpsen in twijfel te trekken, kon men duidelijk verklaren dat geen enkel regiment in wezen meer populair en nationaal was dan het Regiment Karabiniers. Het Regiment herinnerde niet alleen aan de glorierijke dagen van 1830 met de Jagers van Brussel, het werd

tevens beschouwd als de verzameling van alle belangrijke vrijwilligerskorpsen en de Partizanen van Capiaumont tijdens de onafhankelijkheidsstrijd.

Een citaat uit de intredespeech van de Prins aan de officieren van het Regiment; Ik ben zeer getroffen door de hartelijke ontvangst die mij werd aangeboden. Ik ben fier het uniform te dragen van de Karabiniers die, met reden, zo populair zijn. Ik ken U heren, ik ben op de hoogte van de krijgshaftige en roemrijke tradities van ons mooi Regiment Karabiniers.

Op 3 juni 1889 wordt Prins Boudewijn bevorderd tot kapitein, hij is dan 20 jaar.

Op 21 juli 1889 wordt hij bevorderd tot kapitein-commandant en wordt hij erkend als commandant van de eerste compagnie Karabiniers. Niet voor niets noemen we deze compagnie The Royal First.

In augustus was de Prins met het Regiment op manoeuvres en woonde daarna de Duitse manoeuvres bij in de omgeving van Hannover. Na de vakantie hervatte hij de dienst en ging hij elke morgen naar de kazerne. Zijn compagnie had rekruten in opleiding, een taak die hij enthousiast opnam. Tijdens de opleiding overleed één van zijn soldaten. De Prins hield eraan de begrafenis bij te wonen. Hij volgde de lijkwagen te voet, weigerde de plaats in te nemen die hem voorbehouden was in het koor van de kerk en bleef tijdens de lijkdienst bij de andere officieren van het Regiment. Dit is slechts één van de voorbeelden die deze mens, Kroonprins typeerde als een man van het volk.

Als commandant van de eerste compagnie vervulde hij zijn functie gewetensvol, met kennis en bevoegdheid. Zoals zijn collega's van de andere compagnieën bracht hij dagelijks verslag uit bij de adjudant-majoor, tekende hij de administratieve stukken, wanneer noodzakelijk deelde hij de straffen uit aan zijn Karabiniers en gaf hij persoonlijk de vergunningen. Dikwijls na een lange mars, betaalde hij aan zijn Karabiniers een pint in een herberg van de buitenstad. Hij kende ze bij naam en voelde zich met hen diep betrokken en verenigd.

Een onderofficier schreef:

Het is niet te begrijpen wat een achting wij voor hem koesteren omdat al zijn aandacht naar de nederigen gaat, naar de soldaten en de onderofficieren. Wij kunnen hem aanklappen zonder schroom; hij heeft voor elkeen een vriendelijk woord. Vaak heb ik hem zijn pijp zien aansteken met behulp van deze van een van mijn gezellen. Hij komt dikwijls met ons een praatje houden en aan de ene of andere inlichtingen vragen over de familie, over de toestand van onze ouders, het leven thuis en wanneer hij verneemt dat wij bezorgd of bedroeft waren om de oudjes die wij hadden achtergelaten; zocht hij een middel om ze

op een of andere wijze ter hulp te komen. Ik kan verschillende vrienden noemen wiens ouders op die wijze door de Prins geholpen werden.

De Prins was een jonge knappe man, met een bescheiden en in wezen een bedeesde houding; hij had een zachte stem, was verstandig en moedig. Kortom een goed karakter en bovendien godsvruchtig. Hij werd geprezen en Koning Leopold was fier over zijn neef en opvolger.

Eind november 1890 voerde de Prins een oefening aan in de omgeving van Brussel. Waarschijnlijk trof hem tijdens die bewuste oefening, die in zeer koude omstandigheden verliep, de kwaal die hem later fataal werd.

Op 16 december was de Prins present op de plechtige opname van zijn broer Albert in de Krijgsschool. Opnieuw trof de Prins een zware verkoudheid

Boudewijns zuster Henriëtte werd kort hierna zwaar ziek door influenza gevolgd door een longontsteking, die gans de familie zou treffen.

Op 5 januari 1891 diende Boudewijn zijn dienst in de kazerne te staken maar bleef in contact met zijn chefs en vrienden bij middel van briefwisseling. Het ging verder enkel bergaf. Op 17 januari wordt hij ernstig ziek en kan hij zijn bed niet meer verlaten.

Op 23 januari 1891 om 01.45 uur overleed de prins. Tijdens diezelfde nacht bereikte het droeve nieuws de kazerne van de Karabiniers.

Het overleden lichaam werd gebalsemd en gekleed in zijn uniform van kapitein – commandant van de Karabiniers versierd met het groot lint van de Leopoldsorde. De uitvaart, op wens van Koning Leopold II met Koninklijke praal, vond plaats op 29 januari onder een nooit geziene belangstelling van de bevolking wat getuigde van de sympathie die de Prins ook in de brede lagen van de bevolking genoot. De doodskist werd gedragen door onderofficieren van het Regiment Karabiniers door heen een lange Karabiniers erehaag. Hier te Laken werd de lijkst overgenomen door Karabiniersofficieren en in de crypte, die we weldra met volle eer zullen bezoeken, neergezet.

Prins Boudewijn werd opgevolgd door zijn jongste broer Albert I die na de dood van Koning Leopold II op 23 december 1909 Koning der Belgen werd.

Op 21 juli 1930 mocht het Regiment de naam dragen van Regiment Karabiniers Prins Boudewijn, een beslissing van Koning Albert I, dit ter nagedachtenis aan zijn broer.

Prins Boudewijn wordt door ons beschouwd als één van de belangrijkste "koppeltekens" tussen onze beide "moederregimenten", daar Z.K.H. tot zijn bevordering tot luitenant (26 december 1888) in het elite Regiment Grenadiers

diende en nadien het Regiment Carabiniers vervoegde en dit tot zijn overlijden. Ook is het een uiting dat het "fusieregiment" de tradities van de nauwe verbondenheid van beide moederregimenten met het Koningshuis in ere houdt.

Het huidige bataljon Carabiniers Prins Boudewijn - Grenadiers heeft langs de ene kant de eer om volgende Koningen in haar rangen te hebben gehad: LEOPOLD II, Kroonprins BOUDEWIJN , ALBERT I en LEOPOLD III. Aan de andere kant werd het bataljon uitverkoren voor de eervolle maar droeve taak de begrafenis van Kroonprins BOUDEWIJN, Koning ALBERT I, de zeer geliefde Koningin ASTRID, Koningin ELISABETH, Koning LEOPOLD III en Koning BOUDEWIJN te begeleiden.

Onlangs nog legde Prins AMADEO, Prins van België Aartshertog van Oostenrijk - Este, Prins van Oostenrijk, Prins van Hongarije en Bohemen, zoon van aartshertog Lorenz van Oostenrijk - Este en Prinses Astrid van België.

Bronmeldingen:

Samenstelling: een uitgave van de afdeling Vriendenkring West-Vlaanderen © 2015 BoMaBoe

Geraadpleegde website Carabiniers Prins Boudewijn – Grenadiers

De Korps Commandanten van het Regiment Carabiniers en Carabiniers – Grenadiers door **HENDRICKX** Albert en **BEEL** Johan

Adj. R.S.M. Carl **SMETS** 1C-1Gr (tekst levensloop P.B.) tekst herdenking P.B. 23 januari 2015